

„Edinost“
Izaja enkrat na dan, razen nedelj in
paznikov, ob 4. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbe brez priložene naročnine se uprava
ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
leven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas
se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primerim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

I tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Siromašni Istri na pomoč.

Govor posl. Vekoslava Spinčiča v seji
zbornice poslancev dne 21. marca.

(Dalje.)

Jaz morem tu navesti slučajev, ko so
ljudje prosili za podporo za gradbo vodnjakov,
a se njihove prošnje po dve leti in tudi
več vlačijo od jedne državne oblasti do druge,
dočim deželni odbor — to pripoznavam rad,
kakor vsikdar, kar je pravičnega — že dlje
časa rad dovoljuje podpore za gradbo vo-
dnjakov. Tu bi bili potrebni vodnjaki v ne-
katerih vaseh in davčnih občinah krajne ob-
čine Kastav, dva v občini Žminj, eden v
občini Boljun, dva v občini Marezige, za ka-
tere so občine že prosile; potem v občini
Vrbnik, kjer bi nam mogli iz Pulja na-
vesti vodo.

Druga dela, s katerimi bi mogli za se-
daj olajšati budo prebivalstva in jo odvrniti
za bodočnost, bi bila uravnavanje različnega vo-
dovja in osušenje nekaterih krajev. Jaz sem
ravno zato jako zavzet za predlog, ki ga je
danes stavljal viskosposlovani gospod poročeval-
valec: naj bi se namreč meljoracijski fond
pomnožil.

Mi nimamo nikake Donave, nikake
Drave, nikake Labe, sploh nobene velike reke,
ali mi imamo male reke in potoke, katere bi
mogli in morali uravnati, upotrebivši le male
svote.

To bi bila n. pr. uravnava potoka Reka
v časpi dolini, okraja koperskega, doline
Borut-Cerovlje-Novaki-Pazin in stranskih dol-
lin v okraju pazinskem, kjer poleti vlada
malarija, ker sta se uravnava in osušenje za-
nemarila.

Potem bi bilo uravnati malo dolino,
Bru-an, med davčnima občinama Pasjak in
Šapljan v krajni občini Jelšane, nadalje po-
tok pri Baški, osušenje polja pri Vrbniku, in
konečno nekaj jako važnega — jaz si dovo-
lim staviti tu poseben resolucijski predlog —
da se mora namreč brez odloga začeti z raz-
vodenjem in osušenjem »luga« in »jezera« na
otoku Krku, kateri kraj se nahaja v občinah
Omišalj in Dobrinj, o čemer je bilo že več-
krat govora v tej visoki zbornici, na čemer

studirajo že nad tridesetletja in so se izdelali
tudi že projekti.

Jaz bi torej prosil visoko zbornico, da
v sprejme nastopni resolucijski predlog, in sicer
prvič zato, ker bi bilo to zelo koristno za
veči del otoka Krka v gospodarskem in
zdravstvenem oziru, in v drugič zato, ker na
otoku vlada velika beda in bi s temi deli
bila dano delo in zaslužek mnogim ljudem.
Sicer bi ti ljudje ali umrli glada ali bi se
močnejši od njih izselili, kakor se jih je že
izselilo na tisoče. Resolucijski predlog se
glasi:

»Stvar osušenja »luga«, ležečega med
Omišljem in Dobrinjem, in ne daleč od tam
ležečega »jezera« na otoku Krku se izrečno
proglasa kakor stvar bede in se e. kr. vlada
pozivlja, da zahteva potrebne kredite in da
se brez zamude loti tozadevnih del«.

Nadalje bi bil še jeden način, kako po-
magati prebivalstvu, zlasti gledé na filoksero,
namreč po brezobrestnem posojilu na urav-
navo vinogradov, posebno v že imenovanih
občinah Marezige in Buzet, in v občinah na
otokih Krku in Čresu, in sploh za vse ob-
čine, kjer vlada filoksera in kjer se je dose-
daj jako malo storilo za pobijanje iste.

To bi bilo torej najvažnejše, kar sem ho-
tel povdariti ozirom na svoj splošni predlog,
pozneje pa omenim še nekaj.

(Zvršetak pride.)

Iz farmacevtskih krogov.

(Zvršetak.)

Oženiti se je farmacevtu mogoče le te-
daj, ako napravi kako »dobro partijo«, ker
s svojim zaslužkom in z negotovo službo od
danes na jutri bi le težko preživljal svojo
rodbino.

Vprašanje je, kako da sploh farmacevt
postaja v službi 40 do 45 let star? — Za-
kaj ne postane samostojen? Odgovor je prav
lahak. Lekarnar ne more postati, samostojen,
kjer in kadar on hoče, ampak samo, kadar
je dobil dovoljenje od visoke vlade. V zad-
njih desetih letih pa so dali dovoljenje 111
lekarnarjem, tako, da povprečno postaja na
leto 11 mož samostojnih; medtem ko jih je

bil pristavu zinil le jedno besedo. Toda Ciril
se je zarekel: ne rečem nič in vsega je konec.
Ako je le treba iti v ječo, nu, pa poj-
dem: naj ima Avdotija Markovna veselje od
tega! Naj se ljubkuje s svojimi brezpopov-
skimi prijatelji, misli si je Ciril, vesel se
svojega ponižanja. »Svetniki so še več trpeli
in Bog nam veleva trpeti.«

Nu, vendar je razum teh pobožnih mislij
in osebnih računov zijala pred njim neizmerna
propast. Pojavila se je nekaka morilna pra-
znota. In v resnici, vse življenje je preživel,
trudil se, delal, hodil brez omahovanja svojo
pot, a tu pa nakrat kakor bi padel v jamo.
Ječe se sicer ni bal: posedl nekaj časa v
preiskavi, na to ga dajo k sodišču, potem ga
nekam pošljejo — saj on ni prvi niti po-
slednji. Toda to ga je žalilo, da se je tako
zgodilo, kajti bilo je to nekako bedasto in
neprimerno. Ko bi se bil nastanil pri Avdoti-
tiji Markovni, ne bi se ga bil nihče smel
dotakniti s prstom; tu pa ga je Ježova glava
zaslačila v gostilnici! A dela je mnogo, pre-
mnogo — povsod ga je treba, povsod ga
pričakujejo bogoljubni ljudje, sedaj pa sedi
on tu v kamenitem mehu! Vsi pastirski na-
črti, nakane in misli so se razbile ob ječin
zid, podobno bežečemu valu.

Misli so se neredno vrtile v Cirilovi
glavi in samo po noči o molitvi se mu je
zjasnilo. Razumel je, da je trebalo vsega,
kar se je zgodilo, da tu ni nič bedastega,
nič neprilikega. Njemu je treba trpeti, da

pa vsako leto 120, torej v desetih letih 1200
pristopilo k farmaciji.

Po teh malih podatkih je lahko prepri-
čan vsakdo, da bi o današnjem številu pri-
bližno 1.700 nastavlencev — in pa v pred-
postavi, da se vsako leto ustanovi 10 do 12
novih lekarn, najmlajše moči, ki se nahajajo
danes v lekarniškem poklicu, komaj v sta-
rosti 150 let prišle do samostojnosti. — Ako
komu to predolgo traja, obrne se do kakega
drugega poklica, ali pa si z zadostnim pre-
moženjem kupi jedno obstoječih lekarn, za
katero pa mora dati 40.000 do 50.000 gld.
kupnine, ako lekarna prinaša le 3000 do 4000
gld. čistega na leto. Kdor nima tega premo-
ženja, je prisiljen torej služiti vse svoje žive
dni, ali pa kakor že zdrel mož lotiti se ka-
kega drugega poklica.

Ta brutalna krivica, katero morajo pre-
našati nastavljeni farmacevti, ganila je nekaj
človekoljubnih lekarnarjev, da so ustanovili
penzijski institut, ki je pa za delovanje ne-
sposoben, ker nastavljenec od svoje skromne
plače ne morejo vplačevati letne premije,
zlasti pozneje ne, ko so se postarali. Radi
tega ne šteje penzijski institut niti 200 udov,
ki pa morejo še le v 60. letu upati na borih
400 gld. pokojnine, pod pogojem, da bodo
do tega leta tudi vedno mogli redno vplače-
vati določeno premijo, ker drugače zgube
pravico še do te skromne pokojnine.

Ti v resnici malo vabljivi odnosi so
res zmanjšali prejšnje preobilo število farma-
cevtiških nastavlencev. — Ta relativni pri-
mankljaj se le, in ne morda spoznanje, da so
take razmere nečloveške, je prisilil vlado in
merodajne lastnike lekarn, da se nekoliko
energijeje — vsaj na videz — brigajo za
splošno stanovsko reformo.

Kedaj da bodo te reforme izgotovljene
in kedaj da vsled tega nastopijo boljši časi,
tega danes še ni mogoče povedati, ker far-
macevtiški stan čaka na te reforme že nad
30 (reci: trideset) celih dolgih let.

Iz vsega tega je razvidno, da vsakdo, ki
nima dovolj premoženja, riskira s pristopom k
farmaciji, da preživi par let svojega življenja
v enem najbolj nevhvaležnih in najbolj na-
pornih stanov, ter da ga v poznejših letih

bi se po njegovem trpljenju ojačili slabi v
veri ter oni, ki se hoté odtrgati od stare
vere. To je bila samo dovršitev njegovih
duhovniških poslov. Gospod vse vidi in vse
vé. Premotruje v mislih vse najmanjše po-
drobnosti svojega zapora, je Ciril videl samo
doslednost v vsem, kar se je zgodilo. Po-
glavitno je samo to, da poprej ni videl tega.
Dá, polastila se ga je slepota. Druge je videl,
a samega sebe ni videl. To je takrat, kadar
Bog ne odpira v človeku notranje oko. No,
sedaj mu je dobro, kakor da je tudi sama
ječa osvetljena z njegovo notranjo svetlobo.
Brezpopovec se veselí njegove nezgode ter
ne umejo, da jim je kazen božja za petami.

IV.

Drugega dne je Cirila zbudil glasen
razgovor vseh navzočih v sobani, zbranih pri
oknu. V ječi je bilo težavno spoznati kaj in
Ciril si dolgo ni mogel predstaviti: kje je in
kaj se godi z njim. V prsih ga je tiščalo, sapa
mu zaostajala in glava mu je bila težka ka-
kor svinec.

»Akvamarina so izpustili!« so zahrneli
jetniki pri oknu.

»K štirjim dušam se je priznal pred
preiskovalcem...«

»Očividno je sam seštel te duše, da je
našel štiri, sicer jih bo še več... Takšen
mojster!...«

Poslednji glas se je zdel Cirilu znan.
Dá, to je govoril Šalaj. Sedaj mu je bilo

zopet zapusti in poskusi znova kje drugje
svojo srečo.

Z vsem tem, kar smo sedaj navedli, pa
ne odsvetujemo ravno pristopa k farmaciji;
vendar je pa sveta dolžnost starišev in va-
ruhov, da vestno premislijo in prevdarijo: ali
bo mogoče dati svojim varovancem potreb-
nega premoženja? — ker jih sicer kakor si-
romake žive pokopljejo v lekarniškem po-
klicu.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 29. marca 1901.

**Znamenita izjava iz češkega
kluba.** Dr. Pacák objavlja v »Narodnih
listih« odprto pismo v obrambo sedanje tak-
tike Čehov. V formalnem pogledu konstatira
dr. Pacák, da je bil na shodu deželnih za-
upnikov dne 16. decembra z vsemi glasovi
proti jednemu odklonjen predlog, da bi se
poslancem podelil obvezen (imperativen) man-
dat. Tudi med volitvami je pokazala češka
javnost umevanje, da je obstrukcija sredstvo, ki
se more rabiti, ali ne — program. Zdravi zmisel
naroda češkega je spoznal, da programatiška
obstrukcija ima isti značaj kakor abstinenca
ali pasiviteta. Le-ta je sicer lahko uspešna,
ali je tudi vsikdar nevarna, ker nasprotniku
odpira pot. Tako bi programatiška obstruk-
cija odprla pot — ne parlamentu — pač pa
vladi za prevrate in konstitucionalne ekspe-
rimente. Lanjski mimooidoči obstrukciji je bil
le namen, da državni faktorji ne bodo izro-
čeni diktaturi nemške obstrukcije. Ta na-
men je dosežen. Čehi so danes v parla-
mentu faktor, s katerim nasprotniki morajo
računati, če hočejo ali nočejo. Klicev po
izoliranju Čehov ni več.

Nadalje povdarja Pacák, da Čehi, premenivši
politiško fronto, niso opustili borbe proti cen-
tralističnemu režimu. Le tega menenja so, da
je v tem trenutku po drugi poti, in ne s
programatiško obstrukcijo, možno odpraviti
krivico, dogodivšo se Čehom v jezikovnem
pogledu. Čehi so se svojo šahovno potezo
prečrtali načrte nasprotnikov, katera poteza
pa ni nespremenljiva, ker v politiki odločajo
odnosi, ne pa sklepi po šabloni. Po Ve-

vse jasno... Čudna stvar! Cirilu se je
zdelo, da že davno sedi tu, jako davno, a
vse naokrog da mu je tako znano in blizo.
Prejšnje je zbežalo nekam daleč, daleč.

»Akvamarin je jeden izmed onih, ki
nimajo določenega dneva (termina)... Ze tri-
krat je zbežal.«

»Zares je širokopleč... Kogar je zgra-
bila njegova roka, po njem je.«

Zarano so vodili na sprehod glavne jet-
nike, katere so imeli zaprte v posebnih ječah,
s posebnimi, kaj strogimi stražniki. Bili so
to jetniški aristokratje, ki so vzbujali pri
ostalih jetnikih zavist in spoštovanje. Zlasti
so jih zavidali oni, ki niso vedeli, od kod
so, ter mali tatovi. Oni vsi so vredni komaj
pečenega groša. Tako vsaj zrejo na njih je-
čarji in stražniki ter njih tovariši — jetniki.
Vsi imajo »kratke duše«, ali za kaj večjega
manjka jim drznosti. Isto tako se je čutila
tudi šesta številka, obšedujoča sprehajajočega
Akvamarina. Tudi Cirila se je polastila ra-
dovednost in preril se je k samemu oknu.
Skozi okno, povlečeno z meglo, je zagledal,
sprehajajočega se po dvorišču, visokega, na-
prej sklonjenega človeka z dolgima rokama
in drobn glavo, v spremstvu dveh vojakov.
Ozko, osivelo lice je bilo zaraščeno z red-
kimi brkami. Akvamarin je hodil neukretno
ter je komaj vlekel noge za seboj. V obče,
nič posebnega. (Pride še.)

PODLISTEK.

Velik grešnik.

Povest.

Ruski spisal D. N. Mamon - Sibirjak. Posl. Podravski.

III.

Ciril je slovel daleč naokrog. Bil je vnet
in trd v besedi. Ni se bal nikogar ter ni
pritrjeval bogatinom. Časi so hudi. Povsod
je razpor, domač prepir in nemir. Sveta
vera se razdira zato, ker ni delaveev in po-
svetna nečimurnost vlada povsod. Že poprej
je bilo težavno živeti; ali med svojo ni bilo
razpora in raznoglasja, marveč vsi so vlekli
na jedno stran.

Medgorski prepir je smatral Ciril za
lahko stvar, ki se dá ozdraviti z domačimi
zdravili. Najpoprej je trebalo zломiti stebre
in sicer Avdotija Markovna prvo. Ciril je
naložil medgorskim poglavarjem pokoro ter
hotel že oditi. Imel je opravka tje do Moskve.
Med tem pa je dospel v gostilnico
pristav ter ga odgnal v ječo.

To poslednje se je dogodilo tako nepri-
čakovano, da se Ciril ni mogel niti zbrhi-
htati. Medgorje se slovelo po svoji pobož-
nosti in tam je bil pop na hvalo bo-
gatin razkolnikom, zmiram sloboden. »Te-
lesno-občutljiva moč« je zrla skozi prste na
razkolniške višje duhovne, ki so obiskovali
Medgorje; niti Ciril ni pričakoval takšnih
posledic. Bil bi se sicer lahko rešil, ko bi

liki noči bodo imeli Čehi zopet slobodno roko, katero bodo rabili, kakor zahtevajo interesi naroda. Zato prosijo poslanci za potrpljenje in zaupanje. Za poznejše se ne bojijo najstrožje sodbe.

Obstrukcija ni igrača v rokah vestnega poslanca in si morajo Čehi pridržati pravico odločanja, kdaj je na mestu in kdaj ni. Kakor politiki se poslanci ne puščajo siliti, da bi bili bitko tam, kjer je ljubo — nasprotniku. Povodom avstro-ogerske pogodbe pa hočejo Čehi dokazati vsemu svetu, kje da je vzrok, da s tem parlamentom ni možno vspešno delo.

Državni zbor. Zbornica poslancev je včeraj vsprejela vse predloge za podeljevanje podpor bodo trpečim krajem. Poslanec dr. Kaizl je kakor načelnik davčnega odseka stavil nujni predlog, naj zbornica preide v drugo čitanje vladne predloge, tičeče se razširjenja oproščenja od davka na hišno stanarino za taka poslopja v mestih Celovec, Krnov v Šleziji in Novi Jičini na Moravskem, ki se prezidavajo ali v namene asaniranja ali pa iz ozirov javnega prometa; istotako naj zbornica prične razpravo o poročilu odseka o davku na rente. Prvi del Kaizlovega predloga je bil vsprejet in dotična vladna predloga rešena v drugem in tretjem čitanju. Tudi nujnost drugega predloga je bila pripoznana, na kar je posl. Steinwender podal svoje poročilo in je zbornica začela razpravljati zakon o davku na rente. Finančni minister se je izrekel — tega menda ne treba posebno povdarjati — proti razširjenju oproščenja od davka na rente preko zastavnih pisem tudi na polje komunalnih obligacij. Zbornica je sicer vsprejela ta zakonski načrt, ali spremembo, predlagano po poslancu grofu Maksu Zedwitzu (s katero je bil zadovoljen tudi finančni minister), da se neke vrste institutom dovoli le znižanje in ne oproščenje od davkov. V razpravo je posegel tudi Trentinec Conci, ki je v prvi vrsti povdarjal, da bodo Italijani tudi radi tega glasovali proti predlogi, ker oni smatrajo, da je odprava mitnic mnogo nujnejša in je, nadaljevalje svoj govor, imenoval predlog, kakor je sedaj, krivično. Mesto da bi dovolili olajšave hipotekarnim dolžnikom, jih dobe le one hranilnice, ki izdajajo zastavna pisma, a teh je med 540 avstrijskimi hranilnicami komaj 5. Radi tega je krivično, da so oni kraji, ki nimajo takih zavodov, izključeni od te olajšave. — Naglašal je potem, da je istotako nepravilno, da se olajšave dovoljujejo tudi onim zastavnim pisemom, ki so v prometu. V tem smislu je stavil Conti tudi dva spremi-njevalna predloga, ki pa sta bila odbita.

Kramarji v avstrijskem parlamentu. Naši Italijani so zopet — to treba priznati — «en vogue», kakor pravi Francoz. Slovenec bi rekel nekako: v vseh ustih. «Independent» je bil vrzel nedavno temu v svet parolo, da Italijani morajo zahtevati od avstrijske vlade — torto ter da se ne smejo zadovoljevati z biskuiti. Te krilate besede «Independentove» so ubrale svojo pot od lista do lista.

Zadnji «Süden» se bavi z njimi, na uvodnem mestu. In sicer jih stavlja v paralelo z drugim znanim izrekom istega lista: da Italijani so na Dunaju le kupčevalci, kramarji. Oni ostajajo irredentisti, ali ker so že v Avstriji, hočejo vsaj delati dobro kupčijo in — prodajati svoje glasove; seveda za mastne koncesije na škodo Slovanov. Krvava ironija pa je baš v tem, da jim vlada dovoljuje take koncesije in da na ta način lepo pomaga vršiti irredentovski program. To je tista torta, na katero je mislil «Independent».

«Süden» meni, da ne treba praviti, kako nevrudno in polno impertinence je tako postopanje, kako žaljivo da je za vlado in za parlament; kako zaničljivo da se mora gledati na take poslance, ki le tako umevajo svoj mandat in prihajajo na Dunaj le z namenom, da jih Avstrija masti, dočim so z dušo in telesom v Montecitorio, v italijanskem parlamentu. Avstrija naj daje denar, ki prihaja Italiji v prilog.

Ali »Süden« izvaja tudi moralo iz tega laškega kramarstva za — hrvatsko-slovensko delegacijo. Ravno mi smo poklicani, da se postavimo po robu takim laškim zahtevam, ker ista so naperjena proti našemu pravu. Mi seveda ne zahtevamo od naših poslancev, da bi »delali kupčije«, da naj bodo impertinentni in naj zahtevajo torte ali biskuite. Mi zahtevamo le, da branijo naše pravo. Oni so tudi sposobnejši, nego Italijani, ali — tu prihaja »Süden« do morale — ali nedostaje jim italijanske zlož-

nosti. In lahko bi bili jedini, istotako, kakor so Italijani. Italijanov je le 19 in še ti nimajo pravih skupnih interesov. Trentinci zastopajo deželo, ki je res italijanska, laški poslanci iz »Venezia Giulia« pa kraje, ki so po dveh tretjinah slovanski. Ti poslednji se bore za hegemonijo, in proti zakonitim revindikacijam Hrvatov in Slovencev; Trentinci pa se bore za zakonite zahteve proti nemški premoči. Istotako je med Italijani liberalcev in konservativcev, ki so v hujem nasprotstvu med seboj, nego pa Šušteršič in Tavčar. Ali vsa ta nasprotstva niso zabranila Italijanom, da so stopili vsi v jeden klub. Oni so jedna falanga in v tem je njihova moč! Ti iz »Venezia Giulia« so puhli deklamatorji, proti nekaterim njih je tudi pritožeb v moralnem pogledu, tako, da je nade, da jih parlament prisili umakniti se — a vendar se čutijo močne, vendar se morejo bahati, da se jim vlada liže in jim ponuja koncesije. — Morala je na dlani. Slovanski in hrvatski poslanci: združite se tudi vi v jedno falango!

Tržaške vesti.

Drzno čelo. Cenjeni čitatelji naj nam oprostite! Mi jim niti ne moremo zameriti, če so nevoljni. Verujejo naj nam pa, da je tudi nam vse drugo prej, nego prijetno, ako moramo dan na dan zavračati laži in zavijanja, jedno drznejše od drugega. Verujejo naj nam, da ni prijetno, dokazovati resnice ljudem, ki nobene stvari ne sovražijo bolj, nego — resnico, ker jim je laž življenski element in ki bi se brez laži v hipu poizgubili v svoj — nič. Ali moramo. Ne radi njih! Pаметen človek ne bo metal boba ob steno, ker ve, da mu bob odleti in stena ostane, kakor je bila — trda, neobčutna. Ali moramo, radi drugih. Radi naše javnosti, ki, žal, tudi čita one laži, in radi ljube slavne vlade. Ne da bi se udajali kakim iluzijam, da naša beseda kaj izda pri visokih gospodih, ali zavarovati se moramo, da ne bi se ti gospodje mogli izgovarjati danes jutri: saj ste vi sami molčali! Če mi zavračamo laži, smo storili svojo dolžnost; a če beseda naša ne prihaja do veljave, ni krivda na naši strani, pač pa je na drugi strani — greh!

Te opazke so se nam zdele potrebne v pojasnilo, zakaj dan na dan zavračamo grde laži v laških listih, čeprav vemo, da vršimo s tem le Sisifovo delo.

Danes nam je zavrnilo grdo, drzno pisanje laških listov povodom satisfakcije, ki jo je dobil naš Spinčič. Razmere v Primorju so vendar notorične, vse je na dlani: kdo je tu favorit, kdo sirota — raja. Ako bi mi hoteli točno opisati položenje, v katerem se nahajamo, morali bi napisati cele knjige; ako bi hoteli primerno označiti vse krivice, ki se nam gode, morali bi iskati izrazov po vseh leksikonih vseh narodov; ako bi hoteli s fotografirano vernostjo predočiti vse narodno in politično mučeništvo našega naroda v Primorju, morali bi pomakati pero v morje — zolča. Če pa mi predstavljamo temno stran primorske medalje, kdo jedini more predstavljati svetlo stran? In če na naš prag noče in noče pasti svitel žarek, komu gorki traki zlatega solca vladine dobrohotnosti ogrevajo vso hišo?!

In Italijani tožijo vendar in so tudi povodom omenjene satisfakcije Spinčiču kričali na ves svoj hreščoč glas: glejte, kako vlada nagraja slovanske agitatorje! Torej Spinčič je le agitator in vlada je nagradila njegovo agitacijsko delovanje! Ali ni to drzno čelo? »Piccolo« je kričal: kolika razlika mej postopanjem z Italijani in Slovenci! Pač, je velika razlika. In to razliko nam kaže v kričeči luči baš slučaj s Spinčičem. »Agitatorju« Spinčiču se je zgodila vnebovpijoča krivica in oblasti so čakale 10 let, da so jo popravile; italijanskim resničnim agitatorjem po e. kr. službah, ki se v uradih javno poljubljajo o vsaki zmagi irredentizma, pa vlada res ne daje nikakega zadoščanja, to pa le iz jednostavnega vzroka, ker — se jim nava dno nič ne zgodi radi njih političnega mišljenja, pa naj je isto še tako nezdržljivo s svojstvom avstrijskega uradnika, pa naj je kaže še take očito! — To je resnična razlika, ne pa, kakor laže »Piccolo«!

Agitator! Slovanski agitator! Kaj si mislijo Italijani, ko govore o slovanskih agitatorjih, so pokazali baš sedaj v slučaju Spin-

čičevem, in sicer s tem, da so poleg tega gospoda označali kakor agitatorje: ravnatelja ženskega učiteljskega v Gorici, Križniča, gimnazijskega ravnatelja Kosa v Splitu, ravnatelja drž. gimnazija v Pazinu, Matejčiča itd. Sedaj pa nam povejte, ljudje božji, kdaj ste še čuli, da bise ti gospodje kje udeleževali agitacij, ali da bi se sploh spuščali v politično življenje?! In vendar so agitatorji, slovanski agitatorji! Agitatorji so pa že zato, ker so po rodu Slovani in ker še niso javno zatajili svoje matere in svoje krvi. Sedaj ve lahko vsakdo, kaj si mislijo Italijani, ko govore, da ne trpe slovanskih agitatorjev v šoli! Kdor je Slovan, je agitator, a agitatorjev ni smeti trpeti. Zaključek je na dlani: **Slovanom** naj bi bila zaprta pot do vsakega boljlega mesta! To hoče, v ta namen laže in zavija — drzno čelo! In ljudje s takimi pretenzijami, ljudje, ki bi hoteli monopolizirati vse javno življenje, vprizarjajo pred občinstvom, katero jih ne pozna, kakor jih poznamo mi, komedijo — svojega mučeništva! Človeku se kar gabi. Ah da: drzno, železno, nesramno je tisto čelo izvestnih ljudi! No, to čelo je že označeno po dejstvu, da čuti potrebo, katere v resnici pošten človek ne občuti, potrebo: da zatraja in prisega v jednomer, da ni še nikoli lagalo! — O drzno čelo, drzno čelo!

Kaj je pa se zakoni?! Pišejo nam: Že večkrat ste poročali, kako je ta ali oni uradnik našega magistrata zavrnil stranke, ki so donesle slovanski pisane vloge! Nekaj časa sem so molčle vsprejemali vsaki spis, kar je bilo prav, ker zakon od leta 1889 za poveljuje mestnemu magistratu v Trstu, da mora sprejemati vse dopisane mu slovanske vloge! Kako pa se naš slavni magistrat sedaj pokori zakonom, je razvidno iz sledečega:

Dne 18. t. m. je g. M. Presen vložil (potom e. k. pošte) na tukajšnji magistrat prošnjo, da ga magistrat vsprejme med občinarje mesta Trsta. Par dni pozneje je vdobil ta gospod poziv, naj pride na magistrat. Misle, da trebajo kakega pojasnila, se je podal tja. Dospевшему v nadi so mu vrnilo prošnjo z opazko, da je ne sprejmejo — ker je pisana v slovenskem jeziku!!

Gospod P. je pa mož, ki pozna zakon, zato je takoj ukrenil potrebno, da prisili magistrat, v izpolnjevanje zakonov!

Kakor čujemo, je magistrat vrnil več slovanskih pisanih prošenj z opazko, da sploh ne sprejema vlog, ako niso laško ali nemško pisane!

Pisce teh vrstie je vložil že prve dni minolega meseca svojo slovansko pisano vlogo, a jo do danes še ni vdobil nazaj! Neče pa biti Tržačan, ako ne na podlagi slovanske vloge ali prošnje! Ved-remo, kdo je več: ali zakoni, ali pa tržaški magistrat?!

Čujte, čuj'e! Tudi konservativna gospoda v Ljubljani — čujte! Iz okraja koperskega dobivamo podatkov o postopanju cerkvenih oblasti in o tako žalostnem položenu naše slovanske duhovščine, da se nam kar lasje ježe. Ljudje, akademično izobraženi možje, katerim je naloga, da so dušobrižniki, a — tudi prosvetitelji ljudstva, da so mu svetovaleci na vseh njegaj potih, možje torej, ki bi že po važnosti svojega poklica smeli zahtevati, da dobivajo podporo zlasti od državnih oblasti, se morajo v strahu tresti pred zadnjim dijurnistom na kakem okrajnem glavarstvu in morajo resignirano prenašati vsako zastopavljanje in poniževanje stanu samega, ker so popolnoma zapuščenini o vsakem konfliktu brez vsake zaslobe od strani predstojee cerkvene oblasti! Pa naj je tudi njihovo pravo jasno kakor beli dan.

Mi hočemo porabiti te podatke in hočemo šibati take razmere, pa naj nam očitajo, kolikor hočejo, da napadamo tega ali tega. Tako bo najbolje služeno pravici, proganjanim in zapuščenim, ter tudi — verski stvari sami!

Obrekovaleci naši naj nam le odgovore na vprašanje: smo-li mi krivi, da je istrska duhovščina prisiljena prositi nas, da se potezamo za nje pravo, za nje slobodo in za nje stanovsko dostojanstvo in da jo moramo braniti tudi na tako stran?! Ti obrekovaleci naši se omejujejo na žigosanje stvari, ki jim ne ugajajo; ali veliko koristnejše bi bilo, da bi se malec bavili z — vzroki!!

Za danes nočemo govoriti dalje. Samo jeden slučaj naj povemo tu danes, ki nam pojasnuje, da ni mogoče drugače, nego da se med ljudstvom širi nezadovoljnost bolj in

bolj, in ki tudi kaže, v kakem položaju je naša slovanska duhovščina po Istri.

V vasi Padena nimajo duhovnika. Zazeleli so torej, da bi imeli vsaj ob nedeljah svetomaš s propovedjo. Ustreženo jim je bilo: začel je tjakaj prihajati kapucin iz Kopra. Prebivalstvo je izključno slovensko, a kapucin mu propoveduje italijansko. Župnika, v čegar področje spada Padena, je to ogorčilo tem bolj, ker so ljudje sami tožili, da nič ne razumejo. A ker je ta župnik — mož, je tudi resolutno izvel, kar je bilo edino primerno in do česar je imel tudi pravico: prepovedal je laškemu kapucinu nadalje zahajati v Padeno! Ker pa se kapucin ni malo ni brigal za to prepoved župnikovo, se je ta poslednji obrnil do višje oblasti. In glej: tu so brez pogojno priznali, da je imel župnik popolno pravico do take prepovedi! Čitatelj, ki je navajen logično misliti, bo menil, da je ta višja oblast temeljito pojasnila stališče laškemu kapucinu. Kaj se! Slovanskemu župniku je le priznala, da ima prav, laškemu kapucinu pa pušča, da dela nadalje, kar hoče! Tako so imeli v Padeni tudi minoli praznik laško propoved!

Sedaj pa se le zgražajte, obrekovaleci, le rohnite in lažite, da smo mi sovražniki vere: mi pa umejemo, če je ljudstvo jelo bolj in bolj hrepeneti — na zajak sv. Cirila in Metoda!!

Občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, ki se je vršil v ponedeljek dne 25. t. m., bil je jako dobro obiskan. Vlado je zastopal g. komisar Sturm. Po nagovoru predsednice, g.e. Ponikvarjeve, je tajnica, g.a. Reichmann, prečitala kaj temeljito in lepo poročilo, katero je bilo vsprejeto z glasnim odobravanjem. To poročilo donesemo doslovno v prihodnji številki. Na to je poročala blagajnica, g.a. Grom o naših gmotnih razmerah, katero jasno kaže veliko odborovo marljivost, tudi to prinesemo doslovno.

Ko so prišli na vrsto predlogi in želje, oglasila se je g.a. Marica Bartol ter vprašala, kaj se je sklenilo v Ljubljani v posebni seji, ki je bila dne 28. februarja t. l.? G. Predsednica je na to odgovorila, da se je sestanek v Ljubljani odredil za to, da bi se vkrnilo: na kak način pomoči družbi, ker je ista v tako kritičnem gmotnem položaju, da se misli na razuščenje družbe. Sklenilo pa se je v oni seji, da družbe ni smeti razpustiti, a svetovala so se različna sredstva, s katerimi bi se pomagalo družbi.

Predlagalo se je prvič, da se uvede šolska taksa 1 gld. na leto na vseh šolah in društvenih vrteih; drugič se je predlagala razprodaja kuponov po 5 nvč.; tretjič se je svetovalo, naj bi v našo družbo uveli onoloterijo, ki je zdaj tako razširjena. Loterijo ima neka švicarska družba in daje ure kakor premije; četrtič se je predlagalo, naj se naprosijo vsi poverljeniki družbe sv. Mohorja, da bi pobirali male prispevke za Ciril - Metodijisko družbo. Pomislite, če bi bilo 70000 udov in če da vsaki le 1 novič, prišlo bi za družbo sv. Cirila in Metoda 700 gld. na leto. Ne bi-li bila to izdatna pomoč?! In kako lahko bi se to doseglo, brez sitnosti in brez vsake občutne žrtve; petič naj bi naprosili vsa konsumna in druga društva ter posojilnice, da na svojih veseliceh ali sklep-nih računih odločijo kako večjo ali manjšo svoto za družbo; šestič naj se v odbor vodstva v Ljubljani voli tudi ena dama, ker pravično bi bilo, da ima toliko ženskih podružnic tudi svojo zastopnico; sedmič naj bi poleg društvene kave, žigie, voščila, razgled-nice priredili za prodajo tudi papir, črnilo, sploh vse, kar se rabi za pisanje; osmič naj se prirejajo veselice, koncerti, predavanja, kolikor mogoče pogostoma, da se nabavi denarja, katerega tako silno primanjkuje.

Ko je g.a. predsednica pojasnila vse to, se je g.a. Bartol zahvalila, a oglašil se je g. Reb. Menil je namreč, da bi morali biti vsi stariši udje, ki imajo svojo deeo v društveni šoli. Kajti šola pri sv. Jakobu je prenapolnjena a komaj devet udov je vpisanih. Predlog g. Reba je bil odobren in vzet na zapisnik, kajti, pravično bi pač bilo, da oni stariši, ki imajo kako dobroto od društvenih šol, tudi kaj prispevajo za iste. Ker se nobena družabnica ni več oglasila za besedo začela je volitve novega odbora. Izvoljene so bile:

Predsednica g.a. K. Ponikvar, tajnica g.a. Reichmann, blagajnica g.a. Grom. Namestnice g.a. Pertotova, Skukova in Črnetova.

Na to se je oglasila zopet g.a. predsednica v daljšem govoru, katerega tudi prinesemo v tem listu.

S tem je bil dovršen prvi del ter je začel drugi del — domača zabava. Na tej zabavi so se odlikovali, kakor vselej, dečki Št. Jakobske šole, ki so tako lepo in ubrano peli da so morali vedno ponavljati. Milan P. in Stana G. sta vzbujala občno veselost s svojim ljubkim nastopom. Vera P. je govorila »Domovini« s takim čutom, kakor da res ume vso nebesko poezijo te krasne pesmi. Občudovanja in pohvale je žela obilo ta mala deklamovalka. Gospice Pavla V., Dora T., Mimi B. in Milka N. so prav dobro predstavljale igrico »Ena se mora omožiti«. Le tako naprej vrle rodoljubke!

Občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se je vršil v občno zadovoljnost. Dal Bog, da bi bilo v bodoče boljše in boljše!

Iz veteranskih krogov nam pišejo: Prvo pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva stojiče veteransko društvo, ki je ob enem oddelk e. k. veteranske državne zveze, je imelo v minolo nedeljo svoj 22. občni zbor, ki je bil eden najlepših in pomenljivejših. Sv. maše se je udeležilo lepo število veteranov v novi uniformi državne zveze pod zastavo in se spremljevanjem lastne godbe. Tega svetega opravila so se udeležile deputacije vojaških oblasti, sestojče iz višjih in nižjih, mnogo častnih udov in neštivilo občinstva.

Tudi občni zbor v dvorani kupčijske zbornice, prepuščene nam blagohotno, se je izvršil v čast društvu. Ko je prišlo do volitve novega odbora, je predlagal častni ud baron Alber, naj se prejšnji odbor, v priznanje uspešnega delovanja njegovega, izvoli za akklamacijo.

Temu predlogu so se z navdušenjem pridružili vsi navzoči. Ker pa je trebalo odbor popolniti z novimi odborniki, je moral odbor v zmišlu pravil odkloniti to čast in volitev se je vršila z listki. Izid volitve je bil v popolno zadovoljstvo predlagatelja.

Vreme. Sedaj res ne vemo: ali se je zmotil pisec koledarja, ali pa se je zmotilo vreme? Koledar nam pravi, da bo drugo nedeljo Velika noč, vreme pa odločno protestira proti temu in trdi, da bodo — Božični prazniki ter žuga celó z obstrukcijo, ako se njegovo mnenje ne uveljavi. To pa že ne bi bilo prijetno: taka obstrukcija za velikonoečne praznike. Včeraj je bil sneg le po hribih okoli nas, a ker smo ga menda tako sumljivo gledali, hotel nas je danes dobro prepričati o svoji eksistenci in obiskal nas je tu v mestu samem.

Razmere v ladjedelnici S. Marco. Predvčerajšnjem so odpustili v ladjedelnici S. Marco 60 delavcev in jih baje v par dneh odpustijo še nad 100!

Odpustitev so motivirali s tem, da jim primanjkuje dela. Za danes hočemo konstatirati samo dejstvo, da v ladjedelnici primanjkuje dela, kar zopet jako krasno osvetljuje trditve, s katero so pred kratkim opravičevali vsprejem italijanskih delavcev, trditve namreč, da je delo zagotovljeno za dlje časa in da jim primanjkuje delavskih moči!! Povdarjamo tu, da so tako trdili tudi proučljivi tržaški lažisocijalisti oziroma njih generalštab. Omeniti moramo, da so odpuščeni sami domači delavci, dočim ni odpuščen noben laški podanik. Širi se temveč govoric, da mislijo v to ladjedelnico v kratkem sprejeti večje število novih delavcev — samih italijanskih podanikov! Kaj ne, krasne razmere! K stvari se povrnemo še.

Lep spremljevalec! Kajetanu B., dospevšemu predvčerajšnjim zjutraj iz koperske ječe, kjer je peesedel 14 mesecev, s parnikom v Trst, se je približal neki 20 leten nepoznan mladenič in se mu usilil za spremljevalca po mestu. Zatrjeval mu je, da ga spremlja v take kraje, kjer lahko dobi zeló po ceni vse, česar potrebuje. Kajetan se ga je branil, kolikor je mogel, a neznanec se ga je držal kakor klop in ga ni hotel zapustiti. Odvel ga je najprej h klobučarju, kjer si je Kajetan kupil klobuk in ga potem ves dan vozil po raznih gostilnah, kjer je bilo res zeló po ceni za — spremljevalca, kateri ni plačal ničesar: no, za Kajetana pa ni bilo ravno tako ceneno, kajti povsod je moral plačevati za oba. Tudi na večer se ni mogel reže otresti svojega novega »dragega« prijatelja, kajti le-ta ga je celó povabil na »svoj dom«, kjer da prenoči zastonj. Očel ga je v neko hišo v starem mestu in mu tam odkazal star zofa za posteljo. Ko pa se je Kajetan včeraj zjutraj zbudil, ni našel več ne svojega »zvestega prijatelja«, ne svojega novega klobuka in tudi ne svoje nov-

čarke, v kateri je bilo še 12 kron. Izvedel je vrhu tega, da njegov spremljevalec ni stanoval tam in da ga tam niti niso poznali. Naznanil je vso stvar policiji.

Iz zdravniških postaj. Včeraj popoldne je 34-letni Jernej Riecher — ki je bil pijan — v slobodni luki pal na tla in se močno pobil. Navzoči so ga pobrali ter odnesli v neki magazin, kjer mu je zdravnik, došel z zdravniške postaje, dal prvo pomoč, na kar so ga odnesli v bolnišnico.

36 letni Ivan Boldi iz ulice Riborgo št. 27 se je stebel včeraj z nekim svojim znanecem, kateri ga je z nožem ranil na glavo. —

Istotako je bil v pretepu z nekim svojim znanecem ranjen 50-letni Anton Pregel iz ulice Montechi št. 1.

Iz pred naših sodišč. Tukajšnje deželno sodišče je obsodilo včeraj Frana Zupančiča na 4-mesečno ječo, ker je prodal dva konja in kočijo, kar je bil kupil od Emila Hergla za 1020 gl. S Herglom pa sta bila napravila kupčijo tako, da se je Zupančič obvezal plačevati domenjeno svoto v mesečnih obrokih, a da ostane kočija s konjema lastnina Hergla tako dolgo, dokler Zupančič ne poplača vseh obrokov. Toženea je branil g. dr. Rybář. Zupančič si je pridržal pravico pritožbe.

Na istem sodišču sta bila obsojena Anton Lamprecht in Ivan Leipziger na 18-mesečno in Ernest Loipziger na 11-mesečno ječo. Prva dva, ker sta v noči med 9. in 10. t. m. udrla v zalogo Antona Domio v ulici Rossini, tretji pa, ker je stal na ulici za stražo, da bi prvih dveh policija ne zasačila na kraji.

Požar. Sinoči ob 9. uri je gorelo v zalogi stekla v ulici Giulia št. 15. Došli gasilci so pogasili v kratkem. Škode je kakih 8000 kron.

Policijske vesti. Aleibijadu Michelli iz ulice Boschetto so ukradli iz nekega zaboja, ko se je selil na sedanje stanovanje, 300 knjig in nekaj posode v skupni vrednosti 60 K. — Andreju Reghentiu s sv. Jakobskega trga št. 2, je ukradel neznan tat iz stanovanja srebrna verižico.

Dražbe premičnin. V sobota, dne 30. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredb tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: na Korzu št. 5, oprema v zalogi in razglednice; na Greti št. 305, hišna oprava; v ulici Sanità št. 7, tiskarniški stroj; v ulici Acquedotto št. 21, hišna oprava; na Korzu št. 2, oprema v zalogi, pisalni stroj, predmeti za fonograf; v ulici Sette Fontane št. 2 in v ulici Boseo št. 7, obuvala, oprema v zalogi in hišna oprava; v ulici Boschetto št. 20, mizarska oprema in hišna oprava; na borznem trgu, oblačila.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 2,3, ob 2. uri popoldne 8,8 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 752,6. — Danes plima ob 5,55 predp. in ob 7,20 pop.; oseka ob 0,49 predpoludne. in ob 0,47 popoldne.

Vabilo. Podpisani vabi vse člene »Delalskega podpornega društva« na posvetovanje za sestavo novega odbora. Posvetovanje bo v nedeljo dne 31. t. m. ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih.

Ivan Hvastja, načelnik nadzornikov.

Gg. pevcev društva »Kolo« se nanašnja, da bo prihodnja vaja v nedeljo popoldne ob navadni uri. Gg. peveci so naproseni, naj redno zahajajo k pevskim vajam, ker se nam treba pripraviti za slavnost o priliki razvitijske društvene zastave.

Redni občni zbor »Tržaškega podpornega in bralnega društva« bo v nedeljo dne 31. marca ob 3. uri pop. v društvenih prostorih (ulica Stadion št. 19). Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Prečitanje društvene kronike minolega leta. 3. Prečitanje računov za leto 1900. 4. Prečitanje izjave pregledovalnega odbora. 5. Posamezni predlogi in interpelacije. 6. Volitev predsednika, 2 podpredsednikov, 2 tajnikov, 2 knjigovodij, blagajnika, ekonomu, 18 odbornikov, 9 namestnikov, 4 namestnic. 3 pregledovalcev računov in 5 členov mirovne sodnije.

Društveno vodstvo.
Veteransko podporno društvo za Trst in okolico pod pokroviteljstvom Njeg. ces. visokosti nadvojvode Frana Ferdinanda naznanja svojim častnim in rednim členom, da bo imelo to društvo dne 28. aprila svoj 3. redni občni zbor (§ 12. društvenih pravil). Zborovanje se bo vršilo v prostorih restav-

ranta Gambinus, via Acquedotto št. 10. Začetek ob 4. uri pop.

Vesti iz Štajerske.

— Slovenska zmaga. Najprej so mislili na gotovo zmago in niso nič govorili o kompromisu: potem so jeli malo dvomiti na zmago in so začeli ponujati Slovence — kompromis. Nemškutarji v Sošanju namreč. Slovenci pa niso hoteli čuti na to ubo in so si mislili, da je kompromis sicer lepa reč, ali ni jim šlo v glavo: da bi ga morali sklepati ravno tedaj, ko je Nemeem prav! Šli so torej tja in so lepo na občinskih volitvah sami zmagali v vseh treh razredih. Slava zavednim volileem!

Vesti iz Koroške.

Umor vojaka. V Celoveu je neki podčastnik husarskega polka udaril nekega vojaka z ročem svoje sablje s tako silo na levo stran prs, da se je mož mrtev zgrudil na tla.

Brzovajna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 29. (B.) Zbornica poslancev. Seja je začela ob 11. in pol uri predpoludne. Po prečitanju došlih spisov se je poslanec Nikolaj Vassilko (Malorus) pritoževal radi tega, ker se njegovemu klubu ni doposlalo vabilo na konferenco načelnikov. Vprašal je predsednika, zakaj se je tako zgodilo in kaj misli ukreniti, da se za bodočnost preprečijo take nepristojnosti?

Predsednik je odgovoril, da se je vabilo na rečeno konferenco vršilo ustmeno po uradnikih zbornice: ker pa ni bilo v zbornici nobenega člana interpellatovega kluba, se povabilo ni moglo izvršiti. Posl. dr. Kozłowski (poljski) je odgovoril na zavarovanje posl. Romanzuka (Malorusa) v stvari delegacijskih volitev iz Galicije in je izjavil, da je poljski klub po izvolitvi Malorusa Barwinskkega zadostil načelu manjšin in so po takem Malorusi zastopani v delegaciji.

Govorniku se zdi čudno, da je poslanec Romanzuka, ki vedno toži radi uplivanja od strani vlade, zahteval, naj vlada poseže v stvar delegacijskih volitev. Poljaki so nasproti vladi popolnoma neodvisni in se dajejo voditi le od ozirov na interese države in dežele. (Oporekanje od strani Malorusov in poljskih kmetskih poslancev.)

Na to je sledilo odgovarjanje na interpelacije.

Ministerski predsednik je odgovoril na interpelacijo posl. Foerga in tovarišev (kat. ljudska stranka) radi poboljšanja razmer erariških cestarjev ter je izjavil, da je uravnava dotičnih razmer namenjena za prvi dan julija. Dotična potrebščina je postavljena v proračun za leto 1901.

Ministerski predsednik je odgovoril na interpelacijo poslancea Hortisa in tovarišev radi nevsprejemanja v zavarovanje obvezanih oseb v okrajno bolnišnico blagajno v Trstu. Ministerski predsednik se je skliceval na zakonska določila, ki se niso kršila nikakor. Na to so odgovorjali na razne interpelacije ministerski predsednik, ministri za deželno brambo, za nauk in bogočastje, za železnice in pravosodje.

V imenu kluba Malorusov in opozicijsko-nalnih poljskih poslancev sta poslancea Romanzuka in Kubik — zadnji v poljskem jeziku — polemizovala proti izjavi, podani od posl. Kozłowskega. Na to je zbornica prešla na dnevni red in je najprej izvolila zapisničarja namesto Vsenemca Bergerja.

Rezultat se prijavi koncem seje. Na to je sledilo poročilo justičnega odseka o sklepu gospodske zbornice, tičočem se literarične konvencije z Nemčijo. Poročevalec posl. dr. Skedl je poročal, na kar se je oglasil justični minister Spens-Booden. Seja traja dalje.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 28. (B.) V zgornji zbornici je izjavil minister za vnanje stvari, Marquis of Lansdowne, na različna vprašanja Spencers glede novih gibanj v Kitaju, da vlada še ne more reči, da bi bila kitajska vlada skupno noto vsprejela s tako dobro voljo, da bi opravičila umaknjenje čet. Vlada pa se nadeja, da bo mogla kmalo umakniti čete, ali vsaj zmanjšati njih število. Med vlastni vlada soglasje glede nastopnih načel: Mi nismo v vojni s Kitajem. Mi ne zahtevamo nikakega dobička iz tamošnjih homatij in pri-

znavamo obvezni značaj obstoječih pogodbenih določil. Mi želimo vzdržati politiko odprtih vrat. Kjer so se izvestnim vlastim dovolile kake predpravice, naj se tudi drugim vlastim dajo jednake šanse. Glede odškodnine meni vlada, da se stroški operacij omeje in zasebne zahteve naj se izključijo iz istih. Kitaj naj nadalje ostane kakor vlast. Glede angleško-nemškega odgovora je rekel govornik, da se druga klavzula istega razteza na ves Kitaj, torej tudi na Mandžurijo.

Vlada noče angležkim interesom v Mandžuriji pripisavati pretiranega pomena in priznava, kar se dostaje železniških podjetij, da ta del Kitaja spada v sfero ruskih interesov. Objavljanje resničnega besedila kitajsko-ruskega dogovora bi storilo konec krivim domnevanjem ter bi razkrilo morebitne nevedne spletke, ki morejo med vlastni sejati nezločnost. Dokler se ne odpravi nejasnost, mora vlada nasproti Kitaju ostati pri menenju, da ni želeti, da bi Kitaj, med tem ko se pogaja z vsemi vlastmi, sklepal posebne dogovore. Govornik je rekel, da tudi nemška vlada pritrja temu stališču. Vlada hoče storiti vse, da pogajanja pridejo do sklepa, ter da se stori konec zadregam, da, celo nevarnosti.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Trgov.-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, / Lokočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoludne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoludne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TOVARNA: ZALOGE:
Via Tesa, vogal Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapecarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinjevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Skatljica stane 60 stotink.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnev. Odposiljatev je poštnine prost.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Dunajska filjalka
Štešne vloge na knjižice s 4%.
 Najboljša, brzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

„Secesija“.

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
 liranega železa, prekaša vse druge enake
 izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
 je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
 loga popolne kuhinjske oprave. No-
 vost te vrste je patentovani stroj za
 kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
 od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
 zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin
 TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prejemnice, žimnic in persnic, ogledal in
 železnih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30 - - - 3 1/2 %	3-mesečni - 2 1/2 %
	6 - - - 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
 v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.
 Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.
 Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.
 Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati a
 srebrni edenar, — inozemski ban kovci itd. po pogodbi

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se
 VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE
 in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi
 zalogi, analizovana in stavljena pod stalno kontrolo
 zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr.
 avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode
 in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137.
 To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini-
 sterstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v
 resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je
 gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego
 da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo
 dejati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski
 zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki
 so čista in imajo vsa potrebna vsebino, ki jo morajo
 imeti najbujnejša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34
Fino vino iz Vise	34
Vino Opolio	38
Belo vino iz Vise	40

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.
Josip Tami
 ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 milo učinkujuče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglic, ki so tudi pod
 imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane,
 stane skatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 skatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vposiljativni zneska stane s poštnine prosto vposiljativno: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake skatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rudečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljativno 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca

razslizajoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo,

1 steklenica 40 kr., s
 poštnine prosto
 pošiljativno 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šeloec in živce, 1
 liter kola-vina ali efiksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura

(preje živ-
 ljenska

esenca imenovana) — Lahko zastoplju-
 joče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststora
 steklenice 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane,

1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšje sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljativno 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabim prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbje vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljate po pošti izvršujete se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Ce se preje vpošlje denar (najboljšje s poštno nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatihv proti povzetju.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.

Na košček sladkorja vlijete, kadar treba, 20 do 40
 kapljice

A. Thierry-jevega balzama

se zeleno varnostno znamko »nuna« in na kovinski ka-
 pici (zamašku) vtisnjeno tvrdko: Edino pristno.
 Poslužite se vedno le tega balzama, koji ne le na zu-
 nanje, ampak tudi na notranje dele telesa najboljšje
 upljiva in koristi. Po pošti dvanajst malih ali šest
 velikih steklenic štiri krone. Steklenice na poskušajo
 z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta poš-
 ilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A.
 Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Ro-
 hitseh-Sauerbrunn). Pred ponarejanjem naj se varuje
 in pazi pri nakupu edino le v vseh civilizovanih dr-
 žavah registrirano varstveno znamko »nuna«.

„Slovenka“

se prodaja v Trstu v naslednjih tobakarnah:

Lavrencič (na trgu pred vojašnico), na kolodvoru južne železnice, Stanič
 (Molin piccolo), Majcen (ul. Miramar), Chiozza (Žitkova hiša), Ponte della
 Fabbra, Sv. Jakob, Sv. Anton stari. — Cena zvezku 20 novč. (40 stotink.)

Vsebinska 3. zvezka: Emancipacija, Zofka Kveder. — V nebesa. Kazimir
 Tetmajer. — Spom-nik možu. Zmagoslava. — Odprto pismo. Ivan Podlesnik. — Žena
 in politika. Rok Drolnik. — Slovanska politična tragedija. Stepan Radič. — O spolni
 vzgoji. Dragotin Lončar. — Nove kajige. — Beleške.

Uredništvo in upravništvo: Trst, Molin Piccolo 3. II.

Za 4 K 20 stot.

- 1 krasna dobra ura z 2 letnim jamstvom.
- 1 novčarka iz najboljšega usnja.
- 2 krasna uhana z imitiranimi biseri.
- 1 najbujnejši žepni nožiček.
- 6 lepih žepnih rut.
- 1 garnitura manštetnih in srajčnih gumbov iz double
 zlata.
- 1 krasna kravata.
- 1 žepno toaletno zrcalo.
- 1 kravatna spila.
- 2 ustnika za cigarete.
- 1 beležnica.

Vse te lepe predmete, mej kojimi velja semo
 ura toliko denarja, razpošilja po poštne povzetju

S. Kessler,

skladišče, Krakovo.

Ivan Godina

klepar (limar)

Trst — ulica Scussa št. 1. — Trst,

izvršuje vsakovrstna dela za stavbe, za rabo
 po morju, in pri obrtnijah, tako nove
 kakor poprave bodisi iz jednostavnega
 ali dvostranskega pleha, zinka, lamarina, medi,
 bakra, pakfona itd.

Ivršuje kopke in sisaljke po naročbi.
 Prodaja vsakovrstno posodo za kuhanje itd.
 Vse po najnižih cenah.

Najboljša prevlaka za podove je Fernolentov bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in
 e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti skatljici.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila
 nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilno
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najboljše

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštnine prosto

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
 klja Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom.
 Ima sekundarico in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)

1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz niklja
 ali posrebrnjena).

1 krasna igla za zavratnike
 za gospode iz amer. double,
 zlata s kameni, podobnimi bri-
 jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
 priznanega od c. kr. državnega urada.

1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
 skega double zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer
 double-zlata (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
 naročilu za samih gld. 2-95. (Sama žepna ura iz
 niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
 ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj

Jednaki oglasi so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov
 dolgimi Loreley-lasmi do-
 bila sem jih vsled 14-me-
 sečne uporabe svoje samo-
 iznajdene pomade. To so
 najslavnejše avtoritete pri-
 znale za jedino sredstvo,
 ki ne povzroča izpadanja
 las, povspesuje rast istih,
 pozilja lasnik povspesuje
 pri gospodih polno močno
 rast brk ter daje že po
 kratki uporabi lasem na
 glavi kakor tudi brkam
 naraven lesk ter polnost
 in ohrani te pred zgod-
 njim osivljenjem do naj-
 višje starosti.

Cena lončka 1 gld.
 2 gld., 3 gld., 5 gld.

Pošiljam po pošti
 vsak dan, ako se
 znesek naprej pošlje
 ali pa s poštne pov-
 zetjem povsem
 svetu iz tovarne,
 kamor naj se pošil-
 ljajo vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj I., Seilergasse 5.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
 in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
 rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
 neredna lega maternice itd., kakor sploh
 v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 5. od
 9-11 in od 2-4.

Varstvena znamka: SIDRO.
LINEMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi
 pripoznano izvrstno, bolečine blažee
 mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.
 Pri vkupovanju tega povsod priljubjenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavitki z našo var-
 stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.
 Richterjeva lekarna pri slatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.